573 ա/ 2049-կև 503/6

ԽՈՐՀՐԴԱՏԵՏՐ ՍՐԲԱԶԱՆ ՊԱՏԱՐԱԳԻ

Ըստ Ուղղափառութեան Եկե-
ղեցւոյն Հայաստանեայց:

ՏՊԱԳՐԵՑԵԱԼ.

Ի ՀԱՅՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ
Եւ Աթոռոյն Էջմիածնի Տեառն
Ղազարու Սրբազան Կաթուղիկոսին
Հանուրց Հայկազունեաց:
Ի Թուականութեան Արամեան (ՌՃՂԷ:
(Յամսեանն Յունիսի. ԻԴ:)
Իսկ 'ի Թուին Փրկչին. (1748.)
'Ի Կոստանդնուպօլիս' 'Ի տպարան
Մարտիրոս դպրի:

Армянскаго Лазаревых Института Восточных Языков

Բ

ՕՐՀՆՔ ԱՐԿԱ նելոյ ապաս եկեղեց ւոյ · Յորժամ կամի ցի քահանայն պատարագ մատու ցանել:

ՊԱՐՏԻ ԱՅՍՊԷՍ խորհրդաբար զգեստա ւորիլ: Մտցէ յաճան դատունն հանդերձ սարկաւագօքն ուր ըզ գեստքն են պատրաստել: Եւ զգեցեալ պաշտօնէիցն ըստ իւրաքանչիւր աստիճանի: Սաղմոսէն ապա Սղմս ·ճլա· Կց,

Ա հանայք քո ըզ գեց ցին զարդարութիւն · և սուրբք քո ցըն ծալով ցըն ծասցեն · Փ:

Յիշեա տէր զդաւիթ եւ զամ հեզութիւն նորա: Որպէս երդուաւ տն · և ուխտս եդ այյ յակոբայ: Եթէ ոչ մտից ՚ի յարկս տան իմոյ · թէ ելից յանկողինս մահճաց իմոց ·

Եթէ տաց քուն աչաց իմոց · կամ նինջ արտեւանաց իմոց · կամ հանգիստ իրանաց իմոց · մինչեւ գտից զտեղի յարկի տեառն աստուծոյ յակոբայ:

Ահա լուաք զնմանէ յեփ րաթայ · եւ գտաք զնա ՚ի դաշտ ս մայրեաց:

Մտցուք ՚ի յարկս նորա · երկիրպագցուք ՚ի տեղւոջ ուր կացեալ են ոտք նորա:

Արի տէր ՚ի հանգիստ քո դու եւ տապանակ կտակի սրբ ութեան քո:

Քահանայք քո զգեսցին զար դարութիւն եւ սուրբք քո ցըն ծալով ցընծասցեն:

Վասն դաւթի ծառայի քո · մի դարձուցաներ զերեսս քո յօծելոյ քումմէ:

ԱՅՍ ԿԱՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆ Гос. библиотека ՀԱՍՌ-Арм ССР им. А. Мясникяна Ա. ՄՅԱՍՆԻԿՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ

Երդուաւ Տր Դաւթի ճշ
մարտութեամբ և ոչ ստեաց
նմա . ՚ի պտղոյ որովայնի նր
նստուցանել յաթոռ նր։
Եթէ պահեսցեն որդիք քո
զօրէնս իմ և զվկայութիս
իմ զոր ուսուցից նց .
Որդիք նոցա նստցին յաւի
տեանս յաւիտենից յա
թոռ քոյ։
Հաճեցաւ Տր ընդ սիոն .
և ընտրեաց բնակել ՚ի նմա .
ասէ այս է հանգիստ իմ յա
ւիտեանս յաւիտենից . ՚ի
սմա բնակեցայց զի հաճե
ցայ ընդ սա ։
Զայրիս սորա օրհնելով օրհ
նեցից . և զաղքատս սորա
լցուցից հացիւ։
Երիցանց սորա զգեցու
ցից զփրկութիւն . և սուրբք
սորա ցնծալով ցնծասցեն։
Անդ ծագեցից եղջիւր ՚ի

Գ

դաւիթ . պատրաստ արա
րից ճրագ օծելոյ իմոյ։
Թշնամեաց սորա զգեցու
ցից զամօթ . և ՚ի վերայ նորա
ծաղկեսցի սրբութիւն իմ։
Փառք Հօր և Որդւոյ և
Հոգւոյն սրբոյ Այժմ և
Ած ՙՔարոզեսցէ Սարկաւագն
Ած Եւս խաղաղութե զՏր։
Խնդրեսցուք Հաւատով
միաբանութբ ՚ի տնէ , Զի
զողորմութեան զշնորհսն իւր
արասցէ ՚ի վերայ մեր .
Ամենակալ Տէր Ած մեր ,
Կեցուսցէ Ած ողորմ.
Ած Քաւսցեն Արհտտատան
Տր ողորմեայ .

Ով արքայական պատարագիչ
Յիշեա Յաղօթս Պ.ղս
Զմատակարար Գործա
րանիս
Ած զհոգիս Ննջեցելոցն
որեն ՚ի քն յն :

Աղօթք Առանձնական Պատարագիչ Քահանային Յառաջ քան զզգեստաւորիլն։

ՈՐԶԳԵ

ՑԱՐ ԶԼՈՅՍՆ ՈՐՊԷՍ

զհանդերձ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս։ Անճառե-
լի խոնարհութեամբ յերկիր երեւեցար եւ ընդ

մարդկան շօշեցար։ Որեղեր քահանայապետ յաւիտենից ըստ կարգին Մելքիսեդեկի և զարդարեցեր զեկեղեցի քո սուրբ։ Տէր ամենակալ որ պարգևեցեր մեզ զնոյն զերկնային հանդերձ զգենուլ։ Արժանի արա և զիս՝ ի ժամուս յայսմիկ զանպիտան ծառայս քո։ Որ համարձակիմ և մերձենամ՝ ի նոյն հոգևոր պաշտօն փառացդ քոյ։ Որպէս զի զամենայն ամբարշտութիւնս մերկացայց որ է հանդերձ պղծութեան․ և զարդարեսցայց լուսով քով․ ընկեա՛ յինէն ըզչարիս իմ, և թօթափեա՛ ըզյանցանս իմ։ Որպէս զի արժանի եղէց հանդերձեալ լուսոյդ առ՝ ի քէն։ Շնորհեա՛ ինձ քահանայական փառօք մտանել՝ ի պաշտօն սրբութեանց քոց, ընդ այնոսիկ որք անմեղութեամբ պահեցին զպատուիրանս քո։ Զի և ես պատրաստ գտայց երկնաւոր առագաստիդ ընդ իմաստուն կուսանսն․ փառաւորել ըզքեզ Քրիստոս որ բարձեր զմեղս ամենեցուն։ Զի դու ես սրբութիւն անձանց մերոց և քեզ

բարերարիդ Այ վայել է
փառք իշխանութիւն։

Յա՛ մատուցեալ Սարկաւագունքն՝ Զգեցուսցեն նմա զհանդերձն ասելով․ Յաւէտ խաղա՛ղ։ Քահանայսն Օրհնութիւն։ Յետ օրհնութեան՝ դիցէ յառաջ զխոյրն՝ ի գլուխն և ասասցէ։

ԴԻՐ Տէր սաղաւարտ փրկութե՛ ի գլուխ իմ, պատերազմել ընդ զօրութիւնս թշնամւոյն․ Շնորհօք Քի մերոյ Յի Քի որում վայել է։

Շապիկն։

Զգեցո՛ տէր ինձ հանդերձ փրկութեան և պատմուճան ուրախութեան։ Եւ շուրջ պատեա՛ զզեստու փրկութեան։ Շնորհօք։

Գօտւոյն։

Շուրջ պատեսցէ կամար հաւատոյ զմէջս սրտի իմոյ եւ մտացս։ Եւ շիջուսցէ ՚ի սոցանէ զխորհուրդս աղտեղիս։ Եւ զօրութի՛ շնորհաց քոց յամ ժամ բնակեսցի ՚ի սոսա։ Շնորհօք։

Բազպանին։

Տուր տր զօրութի ձեռին իմոյ, եւ լուա զամ աղտեղութիս իմ։ Որպէս կարող լինելցիմ սպասաւորել քեզ անախտութբ հոգւոյ եւ մարմնոյ։ Շնորհօք։

Ուրարին։

Զգեցո տէր պարանոցի իմոյ զարդարութի։ Եւ սրբեա զսիրտ իմ յամ աղտեղութե մեղաց։ Շնորհօք։

Նափորտին որ է շուրջառ։

Ողորմութբ քով զգեցո ինձ զգեստ պայծառ եւ պատրաստեա ընդ դէմ ներգործութե չարին։ Զի արժանի եղէց փառաւորել զքո փառաւորեալ անունդ։ Շնորհօք։

Յետ զգեստաւորելոյ սրբազան զգեստուքն ասէ։

Ցնծասցէ անձն իմ ՚ի տէր զի զգեցոյց ինձ հանդերձ փրկութե եւ պատմուճան ուրախութեան. իբրեւ փեսայի եդ ինձ պսակ. եւ որպէս զհարսն շարդու զարդարեաց զիս։ Շնորհօք։

Եւ յետոյ եկեսցեն առաջի սրբոյ սեղանոյն։ Եւ քահանայն լուասցէ զձեռս ասելով։ Սաղմ. իե. կց։

Լուացից սրբութբ զձեռս։

Սարկաւագն փոխ։

Դատ արա ինձ տէր զի ես։

Քահանայն։

Եւ մեք սրբուհւոյ տծած։

Սարկաւագն։

Մն զածածինն եւ զամ։

Քահանայն։

Ընկալ տէր զաղաչանս մեր։

Խոստովանիմ առաջի այ եւ

ը

որբուհւոյ ամուսնին . եւ
առաջի ամ որբոց . և առա
ջի ձեր հարք եւ եղբարք, զամ
մեղս զորս գործեալ եմ,
Քանզի մեղայ խորհրդով,
բանիւ, եւ գործով: Եւ
ամ մեղօք զոր գործեն մար
դիկք : Մեղայ, մեղայ :
Աղաչեմ զձեզ խնդրեցէք
վս իմ յայ զթողութիւն:

Պատասխանեսցեն որք մերձնեն

Ողորմեսցի քեզ ած հզօրն
և թողութիւն շնորհեսցէ
ամ յանցանաց քոց, անցելոյն
եւ այժմուս, և յառաջակայ
ին փրկեսցէ և հաստատես
ցէ յամ գործս բարիս: Եւ
հանգուսցէ զքեզ 'ի հան
դերձեալ կեանսն. Ամէն:

Պատասխանեսցէ եկնքն:

Ազատեսցէ եւ զձեզ մարդա
սէրն ած, և թողցէ զամ
յանցանս ձեր : տացէ ժա
մանակ ապաշխարելոյ եգոր
ծելոյ զբարիս. ու զգեսցէ և
զառաջակայ կեանս ձեր շն
նորհօք տր հոգւոյն հզօրն
եւ ողորմածն ենմա փառք յա
ւիտեանս ամէն:

Դպիրքն .

Յիշեսջիր զմեզ Տէր առաջի
անմահ Գառին այ:

Քահանայն :

Յիշեալ լիջիք Տէր առաջի
անմահ Գառին այ:

Դպիրքն . Սղմ . զթ . ձ .

Աղաղակեցէք առ տէր ամ

Սարկաւագն Քարոզէ .

Ամ եկեղեցեաւս աղաչէ:

Քահանայն :

Ի մէջ տաճարիս եւ առաջի
ածընկալ եպայծառացեալ
տր նշանացս և տր սեղոյս,
խոնարհեալ երկիւղիւ եր
կիր պագանեմք տր և զհրա
շալի և զյաղթող զտրուն եդ
քո փառաւորեմք, և քեզ

Ա

մատուցանեմք զօրհնութիւն և
զփառս ընդ հօր և ընդ հոգ-
ւոյդ սրբոյ այժմ և"։

Քահանայն ասասցէ ողջմն. խնկ՝
կցորդ. Եւ ելցէ ՚ի խորանն։

Մինչ առաջին սեղանոյ սրբոյ։

Սարկաւագն փոխ ։

Պատ արա՛ ինձ տէր լմ և"։

Սարկաւագն քարոզէ ։

Եւ ևս խաղաղութեան զՏէր ։

Օրհնեսցուք զհայր Տն մե-
րոյ Յի Քի որ արժանի արար
զմեզ կալ ՚ի տեղւոջս փա-
ռաբանութեան և երգել
զերգս հոգևորս ամենա"։

Քահանայն ։

Պ յարկի սրբութե և ՚ի տեղ-
ւոջ փառաբանութե հրեշ-
տակաց բնակարանիս և մարդ-
կան քաւարանիս, առաջի
Ածընկալ և պայծառացեալ
սբ նշանացս և սբ տեղւոյս
խոնարհեալ երկիւղիւ եր-
կրպագանեմք. զՏր և զՀրա
շուք և զյաղթօղ զտէրու-
Թղ քո օրհնեմք և փառա-
ւորեմք. և քեզ ընդ երկ-
նաւորն զօրան մատուցանեմք
զօրհնութիւն և զփառս ընդ
հօր և ընդ հոգւոյդ սրբոյ
այժմ և միշտ և յաւիտեանս
յաւիտենից Ամէն։

Իսկ եթէ եպիսկոպոս լինիցի խոր-
հրդածուն՝ առցէ զսբ կոնքեան
և ածցէ ՚ի վր լանջացն զպատուա-
կան եմփորոնն։ Եւ մատուցեալ
առ ընծայարան սեղանոյն։ Եւ ՚ի
ծունկս անկեալ յորդահոս ար-
տասուօք լուռ և անմռունչ ասաս-
ցէ զաղօթս առ սբ հոգին տնօրէ-
նիչ գործոյն ։

Գրիգորի Նարեկացոյն։

ԱՄԵՆԱԿԱԼ.
ԵՒ ԲԱՐԵՐԱՐ
և մարդա-
սէր. Ած բոլոր էից. յօրի-
նող երևութից և աներևու-
թից. փրկող և հաստատող։
Խնամօղ և խաղաղարար հօր
հզօր հոգի ։

ժ

Հայցեմք բազկատարած մաղթանօք, գոչմամբ հեծութեան, յանդիման եղեալ քեզ ահաւորիդ:

Մատչիմք մեծաւ գոհութեամբ սաստիկ երկիւղիւ՝ մատուցանել նախ զբանականս զայս պատարագ քում անզննին տէրութեանդ:

Իբր աթոռակցի փառակցի և արարչակցի, հայրենի անկապուտ պատւոյդ:

Ով քննողի ծածկութեան խորոց խորհրդոց ամենակատար կամաց հօրդ էմմանուէլի. զքեզ առաքողի փրկչի և կենդանատուի և արարչի ամի: 'Ի ձեռն քո ծանուցաւ մեզ երրեակ անձնաւորութիւն միասնական ածութեանդ. յորոց մի և դու ճանաչիս անհաս:

Ըեւ և 'ի ձեռն քոյ առաջինջն նահապետական տոհմին շառաւիղք՝ տեսանողք անւանակոչեալք, զանցելոցն և զգալոցն՝ զեղելոցն և զոչ գոյացելոցն անստւերաբար բարբառով բանի վերապատմեցին:

Հոգւոյ՝ քարոզեալ զքեզ մովսեսի: Որ 'ի գնալն քոյ 'ի վերայ ջուրցն անպարագիր զօրութի, ահեղ շրջարկուէ տածողականաւ՝ թևապարփակ պաշտպանօղօրէն գթասիրեալ՝ 'ի ծնունդս նորոգս, զաւազանին խորհուրդ ծանուցեր:

Յոր կերպարան օրինակութեան՝ նախ քան զկառուցանել ըզլոյծ մածուած վերջնում վարագուրիդ՝ յօրինեցեր կարօղ տիրապէս հզօրմնդական բնութիւնս ամենից բնաւից բոլորից գոյ

եց ամենեից յանէից։ Եւ լու
սեղծանէն 'ի նորոգութիւն
յարութեան ամ եղեալքս
ա 'ի քէն։ Յայնմ ժամա֊
նակի որ է օր վերջին այսր
կենցաղի, և օր առաջին՝
երկրին կենդանեաց։ Եւ զ
հնացեա[illegible]եցեալ միութեան կա
մացն՝ որդւոյ և հօրն իւրում,
ազգակիցն քո էակիցն հօր՝
անդրանիկն որդի։
Սերովբս կերպիւ, զքեզ
աւետարանեաց ճշմարիտ
ած հաւատամբ և համագոյ
հօր իւրոյ հզօրի. և զաւ 'ի
քեզ հայհոյութիւնն՝ ան
քաւելի քարոզեաց։ Նա
իբր զամենամարտից զքէն հես
տեղոյն զշարաբանական բե
րանսն կ[illegible]եաց։ Նա զիւրն
շնորհեաց արդարն և անա֊
րատն, դաւիչն ամի։ Որ վս
մեղաց մերոց մատնեցաւ.
և յարեաւ վս զմեզ արդա֊
րացուցանելոյ։ Նմա փառք

'ի ձեռն քոյ. և քեզ բարե֊
բանութիւն ընդ հօր ամենա
կալի յաւիտեանս յաւիտե
նից. Ամէն։

Դարձեալ կրկնեցից 'ի նոյն կարգ
բանի, մինչև վստահութին վերհայ
եցողութե լուսոյ՝ հրաշափս յայտ
նեսցի։ Ապդել աւետարանել վե
րստին կրկին զխաղաղութի։

ՍՊՐՁԱՒՔ
և աղերսեմք ար֊
տասու֊
ալից հառաչս է յամանմ
նէ զվառաւորեալ արար
չութիւնդ՝ անեղծ և անըս
տեղծ անժամանակ հոգւոյդ
գթածի։ Որ բարեխօսդ ես
վս մեր յանմռունչ հեծու
թիւս առ ողորմածդ հայր։
Որ զբան պահես, և զմե֊
ղուցեալսն մաքրես, և տա֊
ճարս կազմես կենդանի և
կեցուցիչ կամաց բարձրելոյ
հօր։ Որդ՝ աղաւնեակ զմեզ

յամ անմաքուր գործոց՝ որ ոչ է հաճոյ քումդ բնակութեան։ Եւ մի՛ շիջցին առ ՚ի մէնջ լուսոյդ շնորհաց փայլմունք ՚ի տեսականացս աչաց իմաստից։ Այլ զի շքեղ ուսայք միանալ ՚ի մեզ ՚իձէ ւընդ աղօթից և ընտիր փառաց ինկելոց։ Եւ քանզի մինդ յերրորդութենէդ պատարագի. և միւսդ ընդունի, հաճեալ ընդ մեզ հաշտարար արեամբ անդրանկի իւրոյ։ Իսկ դու ընկալցիս ըզմեր պաղատանս և յարդարեսցես զմեզ օթևանս պատճականս քում պատրաստութեան ՚ի փայլլումն ճաշակման երկնաւոր գառինդ։ Առանց պատժոց դատապարտութեան ընդունել զայս անմահացուցիչ մանանայս կենաց նորոյ փրկութեն։ Եւ հալեսցի ՚ի հրոյս յայսմանէ՝ գայթակղութիս մեր. որով մագարէին կենդանախարոյկ կայծականքն ՚ի ձեւն ունելեացն մատուցման։

Ո՛չ յամի քոյդ քարոզեսցի գթութի. որով որդւոյն քո հօրն քաղցրութի։ Որ զանառակ որդին մերձեցոյց ՚ի հայրենի ժառանգութին և զպոռնիկն յառաջեցոյց յերկնային արքայութիւնն արդարոցն երանութեան։ Այո՛ տէր այո՛ և ես մի եմ ՚ի նոցանէ. և զիս ընկալ ընդ նոսին իբր մարդասիրութե կարօտեալ մեծի։ Ո՛չ շնորհօք քո ապրեալս. զարեամբ քո՛ ստացեալս։ Ո՛չ յայսմ ժամու յամուլ ծանիցի քո մարդասիրութիւնդ ընդ հօր փառաւորեալ համապատաճաբար, ՚ի մի կամս և ՚ի մի իշխանութիւն գովութեան։

Գ. Ձայն.

Որ քոյդ է գթութիւն և կարողութիւն և մարդասիրութիւն, զօրութիւն և փառք յաւիտեանս յաւիտենից Ամէն.

Ապա յարուցեալ գայ առ ընծայարան սեղանոյն. Եւ որ մատուցանէ նախատրկածացն զնշխարն՝ որ առեալ Քահանայն դնէ ի մէջ գինոյն ասելով.

Յիշատակ տեառն մերոյ յիսուսի քրիստոսի: Որ բազմեալ հանգչի յանարատ աթոռ. զմահ խաչին յանձն էառ վասն ազգի մարդկան. օրհնեցէք՝ գովեցէք և բարձր արարէք զնա յաւիտեան:

Եւ առեալ զջերմն արկանէ խաչանիշ ՚ի սկիհն ասելով.

Յաղագս յիշատակի փրկագործ անօրէնութեան տեառն մերոյ և փրկչին մերոյ յիսուսի քրիստոսի. Որ ՚ի կողահոս արեան աղբերէն նորոգեաց զն արարածս և անմահացուցան օրհնեցէ՛:

Եւ ապա ասասցէ զաղօթս ՚ի ծածուկ Յօհաննու Ոսկեբերանին.

Տէր Աստուած մեր որ զերկնաւոր հացդ զտէրն մեր յիսուս քրիստոս զկերակուրդ ամենայն աշխարհի՝ առաքեցեր փրկիչ և կեցուցիչ և բարերար՝ օրհնել և սրբել զմեզ. ինքնին դու տէր օրհնեա՛ և այժմ զառաջադրութիւնս զայս: Ընկալ զսա յերկնային քո սեղանդ:

Յիշեա՛ որպէս բարերար և մարդասէր զմատուցօղս և զորոյ մատուցանի: Եւ զմեզ անդատապարտ պահեա՛ ՚ի քահանայագործութիւն աստուածային խորհրդոյ քոյ. Զի սուրբ և փառաւոր է ամենապատիւ մեծ վայելչութիւն փառացդ հօր և որդւոյ և հոգւոյդ սրբոյ այժմ և՛:

Եւ սքօղեսցէ ասելով. Սաղ. ղբ.

Տէր թագաւ: Հաստա: Ամբարձան: Ի ձայնէ: Սքանչելի: Տան քում:

Ժգ

Ապա խաչակնքեսցէ երիցս ասելով.

Հոգին սբ եկեսցէ ՚ի քեզ և զօրութիւն բարձրելոյն հովանի լիցի ՚ի վերայ քո։

Ապա արկանէ զխունկն ասելով.

Խունկս մատուցանեմ առաջի քոյ քս բուրումն հոգևորական։ Ընկալ ՚ի սբ յերկնային և յիմանալի քո մատուցարանդ ՚ի հոտ անուշից։ Առաքեա առ [illegible]զ փոխարէն զշնորհս և զպարգևս հոգւոյդ սրբոյ. և քեզ մատուցանեմք զփառս ընդ հօր և ընդ հոգւոյդ սբյ այժմ"։

Ապա ապա խնկելով ՚ի մէջ եկեղեցւոյն իջանէ հանդերձ սարկաւագօքն, և ելեալ ՚ի վեր երիցս երկրպագեսցէ զսեղանն. Ապա նախա սարկաւագն ՚ի մէջ եկեղեցւոյ կալով ձայնեսցէ։

Օրհնեա տէր։

Ապա քահանայն ՚ի ձայն ասասցէ.

Օրհնեալ Թագաւորութիւն հօր և որդւոյ և հոգւոյ սբյ այժմ և։

Ապա սկսանին դպիրքն ժամամուտ ըստ պատշաճի աւուրն։ Ապա յաւարտին ձայնեսցէ նախասարկաւագն. Ապա և խաղաղութեան զտր աղաչեսցուք ըն"։ Օրհնեա տր։

Ապա քահանայն ասասցէ.

Օրհնութիւն և փառք հօր և։

Խաղաղութիւն ամենեցուն։

Դպ Ապա ընդ հոգւոյդ քում։

Սրկ Աստուծոյ երկիր պա[illegible]

Դպ Առաջի քո տէր։

Ապա քահանայն ասասցէ ՚ի ձայն։

Տէր մեր՝ որոյ կարողութիւնդ անքննին է, եւ փառքդ անհասանելի։ Որոյ ողորմութիւնդ անչափ է. եւ գթութիւնդ անբաւ։ Դու ըստ առատ մարդասիրութեանդ քում, նայեաց ՚ի ժողովուրդս քո՝ և ՚ի տաճարս այսուրբ։ Ապա արա ը̄ մեզ և ը̄ աղօթակցաց մեր՝ առատապէս զողորմութիւն քո և զգթութիւն։ Զի քեզ վայելէ փառք իշխանութիւն և պատիւ այժմ և միշտ և յաւիտեանս յա"։

Ապա սկսանին ասել դպիրքն սաղմոս և շարական ըստ պատշաճին ։
Ապա մինչ նոքա երգեն, Քահանայն ասասցէ զաղօթս՚ի ծածուկ։

Տէր ած մեր կեցո զժողովուրդս քո. և օրհնեա զժառանգութիւնս քո. զլրումն եկեղեցւոյ քո պահեա. սրբեա զնոսա որք ողջունեցին սիրով զվայելչութիւն տան քոյ։ Դու զմեզ փառաւորեա աստուածային զօրութեամբ քով. և մի թողուր զյուսացեալս ՚ի քեզ։ Զի քո է կարողութիւն և զօրութիւն և փառք յաւ՟էն'':

Խաղաղութիւն ամենեցուն։

Որ հասարակաց զայս և միաձայն մեզ ամենեցուն՝ ուսուցեր աղօթել. և զերկուց և զերից միաձայնելոց յանուն քո զխնդրուածս պարգևել խոստացար։ Դու և այժմ զծառայից քոց զխնդրուածս առ ՚ի յօգուտ կատարեա ։ Շնորհելով մեզ յայսմ յաւիտենիս զգիտութիւն քում ճշմարտութեան ։ Եւ ՚ի հանդերձեալն զկեանսն յաւիտենականս պարգևելով։ Զի բարերար և մարդասէր ես ած. և քեզ վայելէ փառք իշխա'':

Ապա ՚ի փառք տալն դպրաց, երկիր պագցեն առաջի բեմին ամենեքեան. Ապա քահանայն երկրպագելով սեղանոյն ասասցէ զաղօթս ՚ի ծածուկ

Տէր ած մեր՝ որ կարգեցեր յերկինս զդասս և զզօրս հրեշտակաց և հրեշտակապետաց ՚ի սպասաւորութիւն փառաց քոց։ Արա այժմ ընդ մուտս մեր մտանել և սրբոց հրեշտակաց. և լինել պաշտօնակից մեզ՝ և փառաբանակից քում բարերարութեանդ։

՚Ի Ձայն։

Զի քո է կարողութիւն, և զօրութիւն, և փառք յաւիտեանս

Ամէն ։

Այլ համբուրեսցեն զսեղանն. և սարկաւագունքն փոխեսցեն.

Վրօսխումբ.

Այլ սարկաւագաց մի ոմն բարձրացուցանէ զաւետարանն մեր.

Այլ դպիրքն ըստ խորհրդոյ աւուրն երգեն զերեքսրբեանն.

Սբ ած սբ և հզօր սբ և անմահ

Այլ քհնայն զոյժ սմին ասասցէ.

Ի ծածուկ.

Սբ՝ որ ՚ի սբս հանգուցեալ ես, և երեք սրբեան ձայնիւ սերոբէք գովեն զքեզ՝ և քերոբէք փառաբանեն. և ամ երկնային զօրութիւնք՝ քեզ երկրպագանեն: Որ ՚ի չէոյէ ՚ի գոյ ածեր զամ արարածս. որ արարեր զմարդն ըստ պատկերի քում և նմանութե. և ամ շնորհիւ քով զնա զարդարեցեր. և ուսուցեր խնդրել զիմաստութի և զգօնութի: Այլ ոչ անտես արարեր զմեղուցեալն, այլ եդեր ՚ի վերայ նս ապաշխարութիւն փրկութեան:

Որ արժանի արարեր զմեզ զնուաստացեալ և զանարժան ծառայսս քո ՚ի ժամուս յայսմիկ, կալ առաջի փառաց սրբութե սեղանոյ քոյ: Այլ զօրինաւոր երկրպագութի և զփառաբանութիւն մատուցանել քեզ. Դու տր՝ ընկալ ՚ի բերանոյ մեղաւորացս զերեք սրբեն օրհնութիս. և պահեա զմեզ քոյին քաղցրութբդ. թող մեզ զամ յանցանս մեր զկամայ և զակամայ: Սրբեա զհոգի՝ զմիտս՝ և զմարմինս մեր. և շնորհեա ՚ի սրբութե պաշտել զքեզ զամ աւուրս կենաց մերոց: Բարեխօսութբ սրբուհւոյ ածածնին և ամ սրբոց քոց՝ որք յաւիտենից քեզ բարեհաճոյացան: Զի սբ ես տր ած մեր. և քեզ վայել է փառք իշխանութի և պատիւ այժմ և միշտ և'':

Ի

Եւ ՚ի կատարել երեքսրբենոյն
և աղօթիցն՝ սարկաւագն քարոզէ։
Եւ ևս խաղաղութեան զՏր ։
Վ՜ս խաղաղութե՜ ամ՜ աշ՜ ։
Եւ քահանայն՝ բազկատարած
ասասցէ զաղօթս ՚ի ծածուկ ։
Տէր Ած մեր՝ զբազկատա_
րած զաղաչանս ծառայից քոց
վեր ընկալցիս և ողորմեսցիս
ըստ մեծի ողորմութե՜ քում ։
Զգթութի՜ քո առաքեա
՚ի վերայ մեր և ամ՜ ժողովըր
դեանս՝ որք ակն ունին առ
՚ի քէն առատ ողորմութե՜դ ։
Սարկաւագն ձայնեսցէ,
Օրհնեա տէր ։
Եւ քահանայն ասասցէ ՚ի ձայն ։
Զի ողորմած և մարդասէր
ես Ած գոլով և քեզ վա՜ ։
Յետ այսորիկ՝ երկրպագէ սեղա_
նոյն քահանայն, և եկեալ բազմի
յաստիճանն. և սկսանին դպիրքն
սաղմոս ըստ խորհրդոյ աւուրն ։
Եւ ընթերցին գիրս մարգարէ
ականս և առաքելականս ։
Եւ զկնի ալէլուիայ, ըստ ցուցա_
նելոյ ընթերցուածոյն. և յաւարտ
մանն Սարկաւագն ձայնեսցէ,

Օրթի ։
՝Քահանայն դարձցի և խաչակըն
քեսցէ ՚ի վ՜ր ժողովրդեանն ասելով
Խաղաղութի՜ ամենեցուն ։
Դպիրքն.
Եւ ընդ հոգւոյդ քում ։
Սարկաւագն ։
Երկիւղածութեամբ
լուարուք.
Սարկաւագն.
Սրբոյ Աւետարանիս Որ
ըստ Մատթէոսի ։
Դպիրքն.
Փառք քեզ Տր Ած մեր։
Սարկաւագն.
Պռօսխումէ ։
Դպիրքն.
Ասէ Աստուած ։
Եւ Սարկաւագն Ընթերցի
Զաւետարանն Սուրբ. Եւ
յաւարտմանն ասասցեն
Ամենեքեան.
Փառք քեզ Տր Ած մեր։
Եւ ապա ասեն զՆիկիական դա
ւանութիւնն ՚ի միասին.

Գոս. Библиотека ՀԱՅՍ-ԱРМ. ССР им. А. Мясникяна
573
8673-57

ՀԱՒԱՏԱՄՔ

՚ի մի ած հայր ամենակալ, յարարիչն երկնի և երկրի, երևելեաց և աներևութից։

Եւ ՚ի մի տր յս քս յորդին ածոյ, ծնեալն յածոյ հօրէ միածին. այսինքն յէութենէ հօր։

Ած յաստուծոյ՝ լոյս ՚ի լուսոյ՝ ած ճշմարիտ՝ յածոյ ճըշմարտէ ծնունդ և ոչ արարած։

Նոյն ինքն ՚ի բնութենէ հօր որով ամ ինչ եղև յերկինս և ՚ի վերայ երկրի, երևելիք և աներևոյթք։

Որ յաղագս մեր մարդկան և վասն մերոյ փրկութեան իջեալ յերկնից մարմնացաւ մարդացաւ ծնաւ կատարելապէս ՚ի մարիամայ սրբոյ կուսէն հոգւովն սրբով։

Որով էառ մարմին հոգի և միտ. և զամ որ ինչ է ՚ի մարդ, ճշմարտապէս և ոչ կարծեօք։

Չարչարեալ խաչեալ թաղեալ, յերրորդ աւուր յարուցեալ. ելեալ յերկինս նովին մարմնովն՝ նստաւ ընդ աջմէ հօր։

Գալոց է նովին մարմնովն և փառօք հօր, ՚ի դատել զկենդանիս և զմեռեալս։

Որոյ թագաւորութեանն ոչ գոյ վախճան։

Հաւատամք և ՚ի սբ հոգին յանեղն և ՚ի կատարեալն։

Որ խօսեցաւ յօրէնս և ՚ի մարգարէս և յաւետարանս

Որ էջն ՚ի յորդանան քարոզեաց զառաքեալսն և բնակեցաւ ՚ի սուրբսն։

Հաւատամք և ՚ի մի միայն ընդհանրական և առաքելական եկեղեցի։

՚Ի մի մկրտութիւն, յապաշխարութիւն, ՚ի քաւութիւն, և ՚ի

Թողութիւն մեղաց։

Ի յարութիւն մեռելոց։ Ի դատաստանն յաւիտենից։ Հոգւոց և մարմնոց յարքայութիւնն երկնից, և 'ի կեանսն յաւիտենականս։

Իսկ որք ասենն՝ էր երբեմն յորժամ ոչ էր որդին. կամ էր երբեմն յորժամ ոչ էր սբ. հոգին. կամ թէ յոչէից եղեն, կամ յայլմէ էութենէ ասեն լինել զորդին այ. և կամ զսբ. հոգին. և թէ փոփոխելիք են կամ այլայլելիք. զայնպիսիսն նզովէ կաթուղիկէ և առաքելական սուրբ եկեղեցի։

Լուսաւորչին ասացեալ.

Իսկ մեք փառաւորեսցուք որ յառաջ քան զյաւիտեանս երկիրպագանելով սրբոյ երրորդութեանն. և մի ածութեանն հօր և որդւոյ և հոգւոյն սբյ. այժմ և"։

Սարկաւագն քարոզէ 'ի ձայն ։

Եւ ևս խաղաղութե զտէր։

Դպիրքն տէր ողորմեա ։

Եւ ևս հաւատով աղա"։

Մինչ նոքա երգեն, քահանայն ասասցէ զաղօթս 'ի ծածուկ։

Տէր մեր և փրկիչ յս քս որ մեծդ ես ողորմութբ, և առատ պարգևօք բարերարութբ քո։ Որ դու քոյին կամաւ 'ի ժամուս յասմիկ համբերեցեր չարչարանաց խաչի և մահու յաղագս մեղաց մերոց ։ Եւ պարգևեցեր [illegible] առատապէս զպարգևս հոգւոյդ սբյ երանելի առաքելոցն։ Հաղորդս արա և զմեզ տէր աղաչեմք զքեզ ածային պարգևացդ. Թողութե մեղաց՝ և ընդունելութե հոգւոյդ սրբոյ։

'ի Ձայն ։

Որպէս զի արժանաւորք եղիցուք գոհութե փառաւորել զքեզ ը հօր և սբ. հոգ"։

Խաղաղութիւն ամենեցուն.

Խաղաղութբ՛ քով քս փրկ
կիչ մեր՝ որ՚ի վեր քան զամ
միտս եւ զբանս: Ամրացո՛ զմ
մեզ եւ աներկիւղ պահեա՛
յամ չարէ. հաւասարեա՛ զմ
մեզ ընդ ճշմարիտ երկրպա
գուս քո՝ որք հոգւով եւ
ճշմարտութբ քեզ երկիր
պագանեն. զի ամենա
սբ. Երրորդութեանդ վայելէ
փառք իշխա՛:

Օրհնեալ տէր մեր յս քս
Ամէն:

Սարկաւագն.

Օրհնեա տէր:

Քահանայն խաչակնքէ՛ ՚ի վերայ
ժողովրդեանն ասելով ՚ի ձայն:

Տէր ած օրհնեսցէ զամ՛:

Յետ այսորիկ՝ եթէ եպիսկոպոս
իցէ ՚ի բաց հանցէ զեմիփորոնն:

Սրկ Սաղմոս ասասցէք տն:

Դպիրքն ասեն զսրբասացութիւն
ըստ խորհրդոյ աւուրն.

Սրկ Ս՝ի՛ րք յերախայից:

Դպ Սարմին ծրունական:

Եւ զան խնկարկելով ՚ի սուրբ
խորհուրդն.

Սրկ Յարեւու եհար զեօ՛:

Դպ Եւ ընծա նա ատ հրս՛:

Եւ ապա եղանակեսցեն.
Որք զքրովբէիցն:

Բայց Սարկաւագացն վերաբերես
ցի սրբազան հացն՝ եւ նմանահութե
բաժակն ՚ի սբ. սեղանն: Եւ մինչ
նոքա երգեն՝ քահանայն խոնար
հեսցի առաջի սբյ սեղանոյն եւ
խորհրդաբր աղօթեսցէ ՚ի ծածուկ

Ոչ ոք արժանի է յմբռնեալս
մարմնաւոր ախտիւք եւ
ցանկութբ մատչել ՚ի սե
ղան քո. կամ, պաշտաւոնել
արքունական փառացս քոց.
Քանզի պաշտել զքեզ մեծ
եւ ահաւոր՝ երկնաւոր զօ
րութեանցդ իսկ է: Սակայն
վն անչափ բարերարութե
քո՝ անպարագրելի բանդ
հօր, եղեր մարդ՝ եւ քահա
նայապետ մեր երեւեցար:
Եւ իբր տէր ամենեցուն
պաշտաւոնութե՝ եւ ան
արեան զենման՝ զքահանայ
ութի աւանդեցեր մեզ:

Սուրբ զի դու ես Տէր Աստուած մեր որ տիրես երկնաւորաց և երկրաւորաց: Որ 'ի վերայ քերովբէական աթոռոյ բազմիս. սերովբէից Տէր և թագաւոր Իսրայէլի: Որ միայն սուրբ ես և 'ի սուրբս հանգուցեալ. Աղաչեմ զքեզ միայն բարերար և հեշտալուր. նայեա յիս 'ի մեղուցեալ և յանպիտան ծառայս քո: Եւ սրբեա զհոգի և զմիտս իմ յամենայն պղծութենէ չարին: Եւ բաւականացո զիս զօրութեամբ Սուրբ Հոգւոյդ. որ զգեցեալ եմ զքահանայական շնորհ, կալ առաջի սրբոյ սեղանոյս և քահանայագործել զքո անարատ մարմինդ և զպատուական արիւնդ: Քեզ խոնարհեցուցեալ զպարանոց իմ, մաղթեմ. մի դարձուցաներ զերեսս քո յինէն. և մի մերժեր զիս 'ի ծառայից

քոց: Այլ արժանի արա մատուցանել քեզ զընծայս զայս յինէն 'ի մեղուցեալ եւ յանարժան ծառայէս քումմէ: Մ՟ զի դու ես որ մատուցանես՝ և մատչիս՝ և ընդունիս, և տաս Քրիստոս Աստուած մեր: Եւ քեզ փառս մատուցանեմք հանդերձ անսկզբն Հօրդ և ամենասուրբ և բարերար Հոգւովդ. այժմ և միշտ և յաւէտ.

Եւ ընծայքն վերաբերին 'ի սեղանն: Եւ քահանայն խնկեսցէ և լուասցէ զմատունսն ասելով:

Լուացից սրբութեամբ զձեռս:

Սարկաւագն:

Եւ ևս խաղաղութեան զՏէր ա՟:

Եւ ևս հաւատով և սրբութ:

Մինչ նուագեն քարոզն. Քահանայն բազկատարած աղօթեսցէ 'ի ծածուկ:

ՏԷՐ ԶՕրու_թեանց և արարիչ ամ լինե_լութեանց ։ Որ յանէու_թենէ զբնաւս ՚ի ցուցա_կութիւն ածեալ գոյացու_ցեր ։ Որ և զմերս զհողե_ղէն բնութիւնս պատուեալ մարդասիրապէս ։ Առաջի ահաւոր և անպատում խոր հրդոյ կարգեցեր սպասա_ւորս ։ Դու տէր՝ որում պատարագեմք զպատարա_գիս ․ ընկալ առ ՚ի մէնջ զառաջադրութիւնս զայս, և առաքեա զսա ՚ի խորհր դականութիւն մարմնոյ և արեան միածնի քոյ ․ դեղ թողութեան մեղաց պար_գևեա ճաշակողացս զհա_ցս զայս և զբաժակս ։

՚ի Ձայն ։

Շնորհօք և մարդասիրու_թեամբ տն մերոյ և փրկչին յիսի քի ․ ընդ որում քեզ հօր միանգամայն և հոգւոյդ սրբոյ վայելէ փառք Է'' ։

Խաղաղութի ամենեցուն ։

Դպ Ընդ հոգւոյդ քում ։

Սրկ Աստուծոյ երկիր պա'' ։

Դպ Առաջի քոյ տէր ։

Սրկ Ողջոյն տուք միմեանց

Դպ Քս ՚ի մէջ մեր յայտ'' ։

Եւ համբուրեն զսեղանն և զմի մեանս ․ և սարկաւագն ձայնեսցէ ։

Ահիւ կացցուք երկիւղիւ ։

Դպ Առ քեզ աստուած ։

Սրկ Պատարագ քս մատ'' ։

Դպ Ողորմութի և խաղաղ'' ։

Քահանայն դարձցի և խաչակն քեսցէ և ասասցէ ՚ի ձայն ։

Շնորհք, սէր և աստուածային սրբ բարար զօրութին հօր և որ դւոյ և հոգւոյն սրբոյ ։

Եղիցի ընդ ձեզ ընդ ամե_նեսեան ։

Դպ. Ամէն և ընդ հոգւոյդ քում:

Սրկ. Զդրունս զդրունս:

Դպ. Ունիմք առ քեզ Տէր:

Սրկ. Եւ գոհացարուք:

Դպ. Արժան և իրաւ:

Մինչ նոքա երգեն՝ Քահանայն ձեռնամած աղօթեսցէ ՚ի ծածուկ:

Արժան է ստուգապէս և իրաւ՝ ամենայնորդոր փութով միշտ երկիր պագանելով փառաւորել զքեզ Հայր ամենակալ: Որ քոյին անքննելի և արարչական բանիւդ զանիծիցն բարձեր զըկրճիմն: Նոր ժողովուրդ ինքեան առեալ զեկեղեցի սեփհականեաց զհաւատացեալս ՚ի քեզ: Եւ զընելի բնութեամբ ըստ ՚ի կուսէն տնտեսութեան՝ հաճեցար բնակել ՚ի մեզ: Եւ նորագործ աստուածապէս ճարտարապետեալ զերկիրս երկին արար: Զի որում ոչն համբերէին առաջի կալ զօրութեանց ջոկք՝ զարհուրեալք ՚ի փայլակնացայտ և յանմատոյց լուսոյ Ածութեանդ: Եղեալ այդպիսիդ մարդ՝ յաղագս մերոյ փրկութեան շնորհեաց մեզ ընդ երկնայինսն պարել զհոգեղէն պարս:

՚ի Ձայն:

Եւ ընդ սերոբէսն և ընդ քերոբէսն միաձայն սրբասացութեամբ յօրինել նոհագս: Եւ համարձակապէս գոչելով աղաղակել ընդ նոսին և ասել:

Դպիրք:

ՍՐ ՍՐ ՍՐ ՏՐ

զօրութեանց լի են երկինք և երկիր փառօք քո. օրհ՛:

իգ

Մ՛ինչ նոքա երգէին, ՚Քահանայն բազկատարած ասասցէ ՚ի ծածուկ։

Ով որ ես ճշմար_ տապէս և ամենայնիւ. և ով ոք պանծացի բովանդակել բանիւ զքո ՚ի մեզ շնորհած բարեգործութեան զեղմունս։ Որ և անդէն իսկ ՚ի նախ նումն զանկեալն ընդ մեղօք զանազան եղանակօք՝ ինա_ մեալ փոփոխեցեր։ Մարդա_ ցեալ, օրինացն առնուլ, քահանայութեամբ, և ըստ հերակերպ երնջուցն մա_ տուցմամբ։

Իսկ ՚ի վախճան աւուրցս այ_ սոցիկ՝ զբովանդակ իսկ ըզ_ պարտեաց մեղաց կիզեալ ըզ_ դատակնիքս։ Տուր մեզ զորդիդ քո միածին, պարտա_ պան և պարտս. զենումն և օծեալ. գառն և երկնա_ ւոր հաց. քահանայապետ և պատարագ։

Վ՟ զի ինքն է բաշխօղ. և նոյն ինքն բաշխի ՚ի միջի մերում մշտ անծախապէս. Վ՟ զի եղեալ հաստատեալ և առանց ցնորից մարդ. և անշփոթ միաւորութեամբ մարմնացեալ յածածնէն և ՚ի սուրբ կուսէն մարիամայ։ Ճանապարհորդեաց ի մեզ կիրս մարդկային կենցաղոյս առանց մեղաց։

Նա յաշխարհակեցոյցն՝ և առիթն փրկութեան մերոյ՝ եկեալ կամաւ ՚ի խաչ։ Առեալ զհացն՝ ՚ի սուրբ յածային՝ յանմահ՝ յանա_ րատ՝ և յարարչագործ՝ ՚ի ձեռս իւր. օրհնեաց՝ գո_ հացաւ՝ եբեկ՝ և ետ իւ_ րոց ընտրեալ սուրբ և բազմեալ ա_ շակերտացն ասելով։

՚ի Զայն։

Առէք Կերէք Այս է
ՄԱՐՄԻՆ ԻՄ
որ վ̃ն ձեր և բազմաց բաշխի ՚ի քաւութիւն և՛ի թողութիւն մեղաց:

՚Ի ծածուկ:

Նոյնպէս և զբաժակն առեալ. Օրհնեաց՝ գոհացաւ՝ եարբ՝ և ետ իւրոց ընտրեալ ս̃բ և բազմեալ աշակերտացն ասելով:

Արբէք ՚ի սմանէ
Ամենեքեան. Այս է
ԱՐԻՒՆ ԻՄ
նորոյ ուխտի, որ յաղագս ձեր և բազմաց հեղանի ՚ի քաւութի̃ն և՛ի թողութի̃ն մեղաց

՚Ի ծածուկ:

Եւ զայն միշտ իւր յիշատակ առնել, պատուիրան աւանդեաց մեզ բարերար որդիդ քո միածին: Եւ իջեալ ՚ի ստորին. վայրս մահու մարմնովն՝ զոր ՚ի մերմէս ընկալաւ յազգակցութե̃:

Եւ զնիգս դժոխոցն աղա[...]տեալ հզօրեղապէս: Զքեզ միայն ծանոյց մեզ ճշմարիտ Ա̃ծ՝ զԱ̃ծ կենդանեաց և մեռելոց:

Եւ առնու Զընծայն ՚ի ձեռն
Եւ ասասցէ ՚ի ծածուկ:

Եւ արդ մեք տ̃ր՝ ը̃ս այսմ հրամանատրութե̃ յառաջ բերեալ զայս խորհուրդ փըրկական մարմնոյ եւ արեան միածնի քոյ

Յիշեմք զդորա որ վ̃ն մեր զփրկագործ չարչարանսն:
Զկենդանատու խաչելութի̃ն:
Զերեք օրեայ թաղումն:
Զերանելի յարութիւնն:
ԶԱ̃ծային համբարձումն:
Զնստելն ը̃ն աջմէ քո հայր:
Զահաւոր և զփառաւորեալ ըզ միւսանգամ գալուստն խոստովանիմք և օրհնեմք:

՚Ի

Ապա ընծայման սակաւ ինչ բարձրացուցեալ մատուսցէ առ հայր։
Ապա դիցէ ի վերայ սեղանոյն ասելով ի ձայն։

Եւ զքոյս՝ ի քոյոց՝ քեզ մատուցանեմք ըստ ամի եւ յաղագս ամենեցուն։

Դպ Յամի օրհնեալ ես տր։

Մինչ նոքա երգեն՝ քահանայն բազկատարած ասասցէ ի ծածուկ

Զքեզ արդարև տէր ած մեր գովեմք. և զքեն գոհանամք հանապազ։ Որ զանց արարեր զմերով անարժանութեամբ. այսպիսի ահաւոր և անպատում խորհրդոյ կարգեցեր սպասաւորս։ Ոչ յաղագս մերոց ինչ բարեգործութեանց. յորոց յոյժ թափուր եմք. և միշտ ունայն գտանիմք հանապազ։ Այլ ի քո բազմազեղ ներողութիւնդ ցանգ ապաւինեալ համարձակիմք մերձենալ ի սպասաւորութիւն մարմնոյ և արեան միածնի քոյ ան մերոյ և փրկչին յն քն. որում վայելէ փառք իշ։

Ի ձայն Խաղաղութիւն ամենե։

Դպ Եւ ընդ հոգւոյդ քում

Սրկ Աստուծոյ երկիրպա։

Դպ Առաջի քոյ տէր։

Մինչ նոքա երգեն՝ քահանայն խոնարհեալ երկիրպագցէ սեղանոյն և ասասցէ.

Երկիր պագանեմք՝ և աղաչեմք՝ և խնդրեմք ի քէն բարերար ած։ Առաքեա ի մեզ և յառաջի եդեալ ընծայս այս՝ զմշտնջենաւորակից քո և զէակից ոբ հոգիդ։

Դպ Որդի այ որ պատա։

Ապա կացեալ սարկաւագն առ ընթեր քահանային երկիւղիւ եդողութ մեծաւ։ Ապա ասասցէ ի ցած
Ամէն օրհնեա տէր։
Ապա քահանայն խաչակնքեսցէ զընծայսն ասելով ի ծածուկ։

ՈՐՈՎ զհացս օրհնեալ մարմին ճշմարտապէս արասցես ան մերոյ

և փրկչին յիսուսի քրիստոսի։
Որով զհայս օրհնեալ մար
մին ճշմարտապէս արասցես
տ՟ն մերոյ և փրկչին յ՟ի ք՟ի։
Որով զհայս օրհնեալ մար
մին ճշմարտապէս արասցես
տ՟ն մերոյ և փրկչին յ՟ի ք՟ի։
Եւ զբաժակս օրհնեալ ա
րեան ստուգապէս արասցես
տ՟ն մերոյ և փրկչին յ՟ի ք՟ի։
Եւ զբաժակս օրհնեալ ա
րեան ստուգապէս արասցես
տ՟ն մերոյ և փրկչին յ՟ի ք՟ի։
Եւ զբաժակս օրհնեալ ա
րեան ստուգապէս արասցես
տ՟ն մերոյ և փրկչին յ՟ի ք՟ի։
Որով զհայս և զգինիս օրհ
նեալ մարմին և արիւն ճշ
մարտապէս արասցես տ՟ն մե
րոյ և փրկչին յ՟ի ք՟ի փոխար
կելով հոգւովդ քով սրբով։

Երիցս կրկնեսցէ։

Ապա ասասցէ ՚ի ձայն։

Որ՟պ զի եղիցի սա ամենե
ցուն մեզ մերձեցելոցս, յան

դատապարտութի՟ն, ՚ի քաւու
թի՟ն և ՚ի թողութի՟ն մեղաց։

Ասէ քահանայն այսուհետև ոչ
բարձրագոյն քան զնծայսն զձեռ
սըն իւր տարածեալ, այլ խոնար
հագոյն։ Ասէ զաչսն ՚ի նոյն յառեալ
աղօթեսցէ ՚ի ծածուկ։

Սովաւ շնորհեա՟ զսէր զհաս
տատութի՟ն և զըղձալի զխաղա
ղութի՟ն ամ՟ աշխարհի։ Սբ՟յ
եկեղեցւոյ և ամ՟ ուղղա
փառ եպիսկոպոսաց։ Քա
հանայից։ Սարկաւագաց։
Թագաւորաց։ Աշխարհի։
Իշխանաց։ Ժողովրդոց։
Ճանապարհորդելոց։ Նա
ւելոց։ Կապելոց։ Վտան
գելոց։ Աշխատելոց։ Եւ
որք ՚ի պատերազմունս բար
բարոսաց։ Սովաւ և օդոց
շնորհեա՟ զբարեխառնութի՟։
և անդոց զպտղաբերութի՟։
Եւ ախտացելոց ՚ի պէսպէս
ցաւս՝ փութապէս զառող
ջութի՟։ Սովաւ հանգո՟ զա
մենեսեան յառաջագոյն ՚ի

ի
քրիստոս զննջեցեալսն ։
Ըզնախահարս ։
Ըզհայրապետս ։
Ըզմարգարէս ։
Զառաքեալս ։
Զվկայեալս ։
Զեպիսկոպոսունս ։
Զերիցունս ։
Զսարկաւագունս ։
Եւ զբնաւ ուխտ եկեղե-
ցւոյ քոյ սրբոյ ։ Եւ զամե-
նեսեան յաշխարհական կար-
գէ զայրս և զկանայս հաւա-
տով վախճանեալս ։

՚ի Ձայն ։

Ընդ որս և մեզ այց արաս-
ցես բարերար ած աղաչեմք։

Դպիրքն ։

Յիշեա՛ տէր և ողորմեա՛ ։

Քահանայն ։

Ածածնին սբյ կուսին մա-
րիամու ։ Եւ յովհաննու
մկրտչին ։ Ստեփաննոսի նա-
խավկային ։ Եւ ամ սրբոց
եղիցի յիշատակ ՚ի սբ պատա-
րագս աղաչեմք ։

Դպիրքն ։

Յիշեա՛ տէր և ողորմեա՛ ։
Սարկաւագն յաջակողմն սեղա-
նոյն Ձեռնամած Ասացէ ։
Առաքելոց սրբոց մարգա'' ։
Եւ մինչ նոքա երգեն զքարոզս՝
Քահանայն ասասցէ զաղօթս զի
՚ի միասին աւարտեսցեն ։
Յիշեա՛ տէր և ողորմեա՛,
և օրհնեա՛ զսբ կաթուղիկէ
և զառաքելական եկեղեցի
քո։ Զոր փրկեցեր պատուա-
կան արեամբ միածնի քոյ ․
և ազատեցեր խաչիւն սբ քով։
Շնորհեա՛ սմա զանշարժ
զխաղաղութիւն։
Յիշեա՛ տէր և ողորմեա՛, և
օրհնեա՛ զամ ուղղափառ ե-
պիսկոպոսունս՝ որք ուղիղ
վարդապետութբ հաստա-
տեն ՚ի մեզ զբանն ճշմար-
տութեան ։

՚ի Ձայն ։

Ո՜վ առաքեալ ընտրեալ պասապետն մեր, այս անուն շնորհեսցես մեզ ի երկայն աւուրս ուղիղ վարդապետութեամբ։

Եւ դարձեալ սարկաւագն գայ ՚ի տեղի իւր . Եւ քարոզեսցէ բարձր .

Գոհութիւն և փառաբս :

Մինչ նոքա քարոզեն քահանայն ասասցէ զաղօթս ծածուկ .

Յիշեա՛ տէր և ողորմեա՛, և օրհնեա՛ զքո առաջի կացեալ ժողովուրդս՝ և զպատարագիս մատուցօղս:

Եւ պարգևեա՛ սոցա զպիտոյսն և զօգտակարսն:

Յիշեա՛ տր՜ և ողորմեա՛, և օրհնեա՛ զուխտաւորս և զպ֊ պտղաբերիչս Եկեղեցւոյ քում սրբոյ . և որք յիշեն զաղքատս ողորմածութբ՜:

Ո՜վ հատո՛ նց՜ զպարտս նց՜՝ ըստ ընդաբոյս առատութե՜ քում հարիւրապատիկ սատ՝ և ՚ի հանդերձելումդ :

Յիշեա՛ տր՜ և ողորմեա՛, և գթա՛ ՚ի հոգիս հանգուցելոցն: Հանգո՛ զնոսա և լուսաւորեա՛՝ և դասաւորեա՛ ընդ դասս քո յարքայութեանդ երկնից. և արժանի արա՛ ողորմութեան քում:

Յիշեա՛ տէր և զհոգի ծառայիս քոյ . այս անուն . և ողորմեա՛ նմա ըստ մեծի ողորմութեան քում, և հանգո՛ այցելութեամբ ՚ի լոյս երեսաց քոց .

Եւ թէ կենդանի է՝

Փրկեա՛ զնա յամ՜ որոգայթից հոգւոյ և մարմնոյ :

Յիշեա՛ տէր և զայնոսիկ որք յանձնեցին մեզ յիշատակել յաղօթս, զկենդանիս և զհանգուցեալս. և կատարեա՛ զկամս հայցմանց նոցա ի՜ բարիս, ընդ ուղղորդն և որ լի՛ն է փրկութե՜:

Եւ վարձատրեա՛ բոլորեցունց զանանց և զերանելի բարութեանդ ։ Եւ զտեալ զխորհուրդս մեր տաճարացս ընդունականէ մարմնոյ և արեան միածնի քոյ տն մերոյ և փրկչին յի քի. ընդ որում քեզ հօր ամենակալի համդերձ կենդանարար և ազատիչ սբ հոգւովդ. վայ" ։

Քահանայն դարձցի և խաչակնքեսցէ և ասասցէ ՚ի ձայն։

Եւ եղիցի ողորմութի մեծին այ և փրկչիս մերոյ յի քի, ընդ ձեզ ամենեսեանդ։

Դպիրքն ։

Ամէն և ընդ հոգւոյդ քում։

Սարկաւագն ։

Ամէն և ևս խաղաղութե զտէր աղաչեսցուք։

Ամենայն սրբովք զորս յիշատակեցաք և առաւե" ։

Զի մատուցեալ սուրբ և՛ ։

Մինչ սարկաւագն քարոզէ՛ քահանայն ասասցէ ՚ի ծածուկ։

Ճշմարտութե և հայր ողորմութե՝ գոհանամք ըզքէն։ Որ ՚ի վեր քան զերանելի նահապետացն, զմեր պարտաւորելոցս առաւել մեծարեցեր զընութիւն ։

Զի զնոցա ած կոչեցար. իսկ մեզ՝ հայր հաճեցար անուանիլ գթալով։ Եւ այժմ տէր աղաչեմք զքեզ, զայսպիսի առ ՚ի քէն շնորհօք և զպատուհական անհանագրութեանս շնորհ։ Որ ըստ օրէ պայծառացուցեալ ծաղկեցո ՚ի մէջ եկեղեցւոյ քում սրբոյ ։

՚ի Ձայն ։

Եւ տուր մեզ համարձակձայն բարբառով բանալ զբերանս մեր կարդալ զքեզ երկնաւոր հայր, երգել և ասել ։

Եւ Դպիրքն Բաղձատարած
Յաղանակեսցեն։

Հայր մեր որ յերկինս ես։

Մինչ նորա երգեն՝ Քահանայն
աղօթեսցէ ՚ի ծածուկ։

Տէր տէրանց ած աստու-ծոց · Թագաւոր յաւիտե-նական · արարիչ ամ արարա-ծոց, հայր տն մերոյ յի քի։ Մի տար զմեզ ՚ի փորձու-թիւն, այլ փրկեա՛ ՚ի չարէ եւ ապրեցո՛ ՚ի փորձութենէ։

՚ի Ձայն։

Զի քո է արքայութիւն եւ զօրութիւն եւ փառք յա-ւիտեանս ամէն։

Խաղաղութի ամենեցուն։

Դպիրքն։

Եւ ընդ հոգւոյդ քում։

Սարկաւագն։

Աստուծոյ երկիրպագեա։

Դպիրքն։

Առաջի քո Տէր։

Սարկաւագն։

Օրհնեա՛ Տէր։

Տա
Քահանայն խոնարհեսցի եւ ամ ժողովուրդն չոքեսցի ի ծունկս։

Եւ Քահանայն աղօթեսցէ
ի ծածուկ։

Որ աղբիւրդ ես կենաց եւ բղխումն ողորմութեան հո-գեդ նբ։ Ողորմեա՛ ժողովր-դեանս, որք խոնարհեալ եր-կիր պագանեն ածութեան քում։ Պահեա՛ զսոսա ամ բողջս, տպաւորեա՛ յոգւոջ սոցա զձեւ մարմնոյ ցուցակի։ Առ ՚ի ժառանգութիւն եւ ՚ի վիճակ հանդերձելոց բարեաց։

՚ի Ձայն։

Քրիստոսիւ Յիսուսիւ տէրամբ մերով. ընդ որում քեզ հոգւոյդ սրբոյ եւ հօր ամենակալի վայելէ փառք իշխանութիւն եւ պա՛։

Եւ Քահանայն առցէ զնբ հացն ՚ի ձեռն։ Եւ Սարկաւագն ձայ-նեսցէ բարձր։

Պրօսխումէ։

Եւ քահանայն բարձրացուցանէ ակներև ա̃մ ժողովրդեանն Եւ ասասցէ ՚ի ձայն։

Ի Սրբութիւն Սրբոց ։

Դպիրքն Բարձր Ձայնիւ ։

Միայն Սբ̃, միայն Տր̃ ։

Քահանայն ։

Օրհնեալ Հայր Սուրբ Ած̃ Ճշմարիտ ։

Դպիրքն ։ Ամէն ։

Քահանայն ։

Օրհնեալ Որդի Սուրբ Ած̃ Ճշմարիտ ։

Դպիրքն ։ Ամէն ։

Քահանայն ։

Օրհնեալ Հոգին Սուրբ Ած̃ Ճշմարիտ ։

Դպիրքն ։ Ամէն ։

Քահանայն ։

Օրհնութիւն Եւ Փառք Հօր Եւ Որդւոյ Եւ Հոգւոյն Սբ̃յ, Այժմ։

Դպիրքն ։ Ամէն ։

Հայր Սբ̃ Որդի Սբ̃ Հոգի Սբ̃ Օրհ՛ ։

Եւ մինչ նոքա երգեն զայս, Քահանայն խոնարհեսցի և Աղօթեսցէ ՚ի ծածուկ ։

Նայեաց տէր մեր յս̃ ք̃ս յերկնից ՚ի սրբութե̃ քումմէ, և յաթոռոյ փառաց թագաւորութե̃ քոյ. եկ՛ի սրբել և՛ կեցուցանել զմեզ Որ ընդ Հօր նստիս և աստ պատարագիս ։

Արժանի արա՛ տալ մեզ յանարատ մարմնոյ քումմէ և՛ի պատուական արենէ. և ի ձեռն մեր ա̃մ ժողովրդեանս։

Եւ զայս ասացեալ երկիրպագացէ և՛ համբուրեսցէ զսեղանն։ Եւ առեալ զսբ̃ Խորհուրդն ողջ Թացցէ յանապական Արեանն և Ասասցէ։

Տր̃ ա̃ծ մեր որ կոչեցեր զմեզ յանուն միածնի որդւոյ քո քրիստոնեայս. և շնորհեցեր մեզ մկրտութի̃ հոգևոր առաջնաւն ՚ի թողութի̃ մեղաց, և արժանի արարեր զմեզ հաղորդել սբ̃ մարմնոյ և արե̃ն միածնի քոյ։

Եւ այժմ աղաչեմք զքեզ Տէր՝ արա՛ զմեզ արժանի ընդունել զՔո խորհուրդս զայս մեզ ՚ի մեղաց թողութիւն։ Եւ գոհութբ փառաւորել զքեզ ընդ Որդւոյ և ընդ Հոգւոյդ այժմ և։

Եւ բարձրացուցէ ակներև ժողովրդեանն և ասասցէ. Դձայն։

Ի սբ ՚ի սբ պատուական մարմնոյ և յարենէ Տեառն մերոյ և փրկչին յի քի։

Ճաշակեսցուք սրբութբ որ իջեալ ՚ի յերկնից բաշխի ՚ի մէջ մերում։

Սա է Կեանք, Յոյս, Յարութիւն, Քաւութիւն, Եւ Թողութիւն մեղաց։ Սաղմոս ասացէք Տեառն Այ մերոյ։ Սաղմոս ասացէք երկնաւոր Թագաւորիս մերում անմահի, որ նստի ՚ի կառս քերովբէականս։

Սարկաւագն Ձայնեսցէ։

Սաղմոս ասացէք Տեառն Այ մերում։

Եւ Դպիրքն Երանակեսցեն. Քն պատարագեալ։

Մինչ նոքա երգեն, Քահանայն առցէ զՄարմինն ՚ի ձեռն. Եւ համբուրեսցէ Արտասուօք, Ասելով.

Զի՛նչ Օրհնութիւն, կամ զի՛նչ Գոհութիւն ՚ի վերայ Հացիս Եւ բաժակիս ասասցուք։ Բայց Յս զքեզ միայն օրհնեմք հանդերձ Հարբդ եւ ամենասուրբ Հոգւովդ այժմ։

Դարձեալ ասասցէ.

Խոստովանիմ և հաւատամ, զի դու ես Քրիստոս Որդի Այ, որ բարձեր զմեղս աշխարհի։

Եւ բեկեալ արկցէ ՚ի բաժակն Արեան ասելով։

Լրումն Հոգւոյն Սրբոյ։

Եւ ապա Առեալ զմի մասն ՚ի ձեռն, Ասասցէ արտասուօք և գոհութեամբ առ Հայր և Որդի ՚ի ծածուկ.

ՀԱՅՐ ՄԵՐ
որ անճանեցեր զմեզ անճանակցութե միածնի քո:

Եւ լուսաւորեցեր մտտուէ հոգևոր աւազանին: Արժանի արա ընդունել զսուրբ խորհուրդս զայս մեզ 'ի մեղաց թողութիւն. տպաւորեա 'ի մեզ զշնորհս հոգւոյդ սրբոյ, որպէս 'ի սուրբ առաքեալսն որք ճաշակեցին և եղեն մաքրիչք

ամենայն աշխարհի:

Արդ՝ տէր հայր բարերար, զհաղորդութիւս զայս մանաւորեա ճաշակման երեկոյին աշակերտացն, բառնալով զխաւար մեղաց. մի հայիր յանարժանութիւնս իմ. և մի արգելցես զշնորհս հոգւոյդ քո: Այլ ըստ անբաւ մարդասիրութե քում, պարգևեա զսա քաւիչ մեղաց, լուծիչ յանցանաց: Ով խոստացար և ասաց տէրն մեր յս քս թե՝ նա որ ուտէ զմարմին իմ և ըմպէ զարիւն իմ, կեցցէ 'ի յաւիտեան: Արդ արա զսա մեզ 'ի քաւութի, զի որք կերիցեն և արբցեն 'ի սմանէ, հանցեն զօրհնութիւն և ըզփառս Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյդ սրբոյ այժմ և՛.

Խաղաղութիւն ամենեցուն.

Գոհանամ զքեն քս թագաւոր, որ արժանի արարեր զանարժանս հաղորդել նս մարմնոյ և արեան քո: Եւ այժմ աղաչեմ զքեզ մի լիցի սա ինձ 'ի դատապարտութի, այլ 'ի քաւութի և 'ի թողութի մեղաց. յաւուր

ջուեթն հոգւոյ և մարմնոյ ․ և 'ի կատարումն տմ գործոց առաքինութն ։ Որպ զի որբեսցէ սա զշունչս իմ․ և զհոգի և զմարմին իմ ։

Նա արասցէ զիս տաճար և բնակարան ամենասբ երրորդութեդ ։ Զի ընդ սբս քո արժանի եղէց փառաւորել զքեզ ընդ հօր և ընդ սբ հոգւոյդ այժմ։

Յովհաննու Ոսկեբերանին
Մաղթեալ Մաղթք ։

Գոհանամ և մեծացուցանեմ և փառաւորեմ զքեզ տէր տծ իմ, զի զիս զանարժանս արժանացուցեր յաւուր յայսմիկ հաղորդակից լինել տծային և սոսկալի խորհրդոյ քում․ անարատ մարմնոյդ և պատուական արեանդ․ վասն այսորիկ զոսա 'ի բարեխօսութն ունելով, աղաչեմ յտմ աւուրս և 'ի ժամանակս կենաց իմոց ընդ սրբութեան քոյ պահեա զիս ։ Որպ զի յիշելով զբարերար թութնս քո և կենդանի [illegible]ցէց ընդ քեզ։ Որ վսն մեր չարչարեցար, և մեռար, և յարեար․ մի՛ մերձեսցի [illegible] իմ և տծ խոր տակիցն, [illegible]քելով անձին իմոյ պատ[illegible]ն Սրբամբդ քով ։ Ամենակարող մաքրեա զիս սրբո[illegible] յամենայն մեղեւէ լուտի գործոց իմոց, որ միայնդ ես անմեղ ։ Ամբացո զկեանս իմ տր, յամ փորձութենէ․ և զպատերազմօղն իմ դարձո յինէն յետս, պատկառեալ և ամաչեց[illegible]ալ որչափ յաւնէ 'ի վերայ իմ․ Ամրացո զգնացս մտաց և լեզուի իմոյ, և զտմ ճանապարհս մարմնոյ իմոյ ։

Լեր հանապազորդ ընդ իս, ըստ անսուտ խոստմանց քոց, թէ որ ուտէ զմարմին իմ,

ըմպէ զարիւն իմ, նա յիս բնակեսցի եւ ես 'ի նմա։ Պատուասցէր մարդասէր, կացո զբանս ծածային անլուծանելի հրամանացքոյ · Քանզի դու ես մեր ողորմութիւն, և գթութիւն, եւմարդասիրութիւն, և պարգևիչ մեր բարեաց · և քեզ վայելէ փառք հանդերձ հարբ. եւ ամենասուրբ հոգւովդ այժմ և միշտ և՛։

Եւ ապա Տէնագրեսցէ զինքն · և խնդրեսցէ 'ի Քահանայէն մեղս զթողութիւն հայցմամբ անձին իւրոյ · և ժողովրդեան · և աշխարհի · և Թողութի խնդրեսցէ իւրոց յանցաւորացն · Թշնամեացն և ատելեացն ; Եւ անդէն առհիւ և դողութ ճաշակեսցէ 'ի մարմնոյն · և արբցէ 'ի բաժակէն ասելով ·

Հաւատով հաւատամ յամենասուրբ Երրորդութիւն 'ի հայր և յորդի և 'ի հոգին սբ։

Հաւատով ճաշակեմ զսբ և զկենդանարար և զփրկագործ Մարմինս քո քն մծ իմ յն 'ի Թողութիւն մեղաց իմոց ։

Հաւատով ըմպեմ զարբարար և զմաքրիչ Արիւնս քո քն մծ իմ յն 'ի Թողութի մեղաց իմոց ։

Մարմին քո անապական լիցի ինձ 'ի կեանս · Եւ սբ արիւն քո 'ի քաւութի և 'ի Թողութիւն մեղաց ։

Եւ սարկաւագն հաղորդեսցի · և յետ հաղորդելոյն գոչէ առ ժողովուրդն և ասէ բարձր ·

Երկիւղիւ և հաւատով ։

Եւ Դպիրքն բարձր ձայնիւ ։

Տէր մեր և Այ մեր երևե՛ ·

Եւ հաղորդեսցի նոր ձեռնադրեալն, բայց ոչ 'ի բեմերանն, այլ յափին տալով զարբուին. և ամ արժանաւորքն հաղորդեսցին · և յետ հաղորդելոյն խաչակնքեսցէ զժողովուրդն ընծայիւն և ասասցէ ·

Կեցո՛ Տր զժողովուրդս քո և օրհնեա՛ զժառանգութիւնս քո · հովուեա՛ և բարձրացո՛ զսոսա յայսմ հետէ մինչև յաւիտեան ·

Ապ՛ Դպիրքն Երգեսցեն.

Լցաք ՚ի բարութեց քոց:

Քահանայն ասասցէ ՚ի ծածուկ:

Գոհանամք զքեն հայր ա֊
մենակալ որ պատրաստեցեր
մեզ նաւահանգիստ սբ զե֊
կեղեցի, տաճար սրբութե֊
ուր փառաւորի անունն սբ
երրորդութեանդ:

Ալէլուիայ:

Գոհանամք զքեն քս թա֊
գաւոր` որ պարգեւեցեր մեզ
կենդանութի կենարար մարմ
նով և արեամբ քով սրբով:
Շնորհեա զքաւութիւն
և զմեծ զողորմութիւն:

Ալէլուիայ:

Գոհանամք զքեն հոգիդ
ճշմարիտ` որ նորոգեցեր սբ զե
կեղեցի: Անարատ պահեա
հաւատով երրորդութեդ
յայսմ հետէ մինչև յաւի֊
տեան: Ալէլուիայ:

Սեկ Տէ՛ր ես խաղաղութե:
Տէ՛ր ես հաւատով ընկալ:

Դող Գոհանամք զքեն Տէր:

Քահանայն ասասցէ ՚ի ծածուկ:

Գոհանամք զքեն քս ած
մեր որ զայսպիսի ճաշա֊
կումն բարութե շնորհեցեր
մեզ ՚ի սրբութի կենդանու֊
թեան: Սոյնմ պահեա
զմեզ սուրբս և անարատս,
բնակեալ զմեօք քո ածային
խնամօքդ: Հովուեա զմեզ
յանդաստանի կամաց քոց
սրբոց և բարերարաց: Որով
ամրացեալք յամ բանսարկ
հին ընդդիմութեանց,
քում և եթ արժանի եղի֊
ցուք լսել ձայնի: Տէ՛ր քեզ
միայնոյ քաջայաղթ և ճշմա֊
րիտ հովուիդ հետևիլ:
Տէ՛ր առ ՚ի քեն ընդունիլ
զպատրաստեալ տեղի յար
քայութեդ երկնից: Ած
մեր և տր մեր և փրկիչ յս
քս: Որ ես օրհնեալ ընդ
հօր. և ընդ սուրբ հոգւոյդ
այժմ և միշտ և՛:

լբ

Խաղաղութի Ամենեցուն։

Անքննելի, անհաս, երրեակ ինքնութեդ, հաստիչ, ընդունօղ, և անբաժանելի, միաանական սբ. երրորդութեդ, վայելէ փառք իշ"։

Ապա տայցէ զաւետարանն սբ. 'ի ձեռն Լւր։ Ապա երիցս երկրպագեալ համբուրեսցէ զսբ սեղանն Ապա իջանելով 'ի միջ եկեղեցւոյն ասասցէ զաղօթս 'ի ձայն։

Որ օրհնես զայնոսիկ՝ որք օրհնեն զքեզ Տր՝ և սբ. առնես զյուսացեալս 'ի քեզ. կեցո՛ զժողովուրդս քո. և օրհնեա՛ զժառանգութիւս քո։ Զլրումն եկեղեցւոյ քոյ պահեա՛։ Սրբեա՛ զսոսա որք ողջունեցին սիրով զվայելչութիւն տան քոյ։ Դու զմեզ փառաւորեա՛ ածային զօրութբ քով. և մի՛ թողուր զյուսացեալս 'ի քեզ։ Զխաղաղութիւն պարգևեա՛ ամ աշխարհի։ Եկեղեցեաց, քահանայից, թագաւորաց. քրիստոնէից և զինուորեալ մանկանց նց. և ամ ժողովրդեանս։ Զի ամ տուրք բարիք. և ամ պարգևք կատարեալք, 'ի վերուստ են իջեալք առ 'ի քէն։ Որ ես հայր լուսոյ և քեզ վայելէ փառք իշ"։

Ապա Դպիրքն Ասասցեն Երիցս։

Եղիցի անուն տն օրհնեալ։

Ապա քահանայն դարձցի առ ժողովուրդն և ասասցէ 'ի ձայն։

Կատարումն օրինաց և մարգարէից դու ես քրիստոս աստուած փրկիչ մեր։ Որ լցեր զամենայն հայրակամ անօրէնութիւնս քո։ Լից և զմեզ հոգւովդ քով սրբով։

Սարկաւագն Օրթի։

Քհ Խաղաղութի ամ"։

Դպ Եւ ընդ հոգւոյդ քում։

Սրկ Երկիւղածութբ լբ արուք։

✠ Սրբոյ Աւետարանիս որ ըստ Յովհաննու։

Գլուխ Առաջին. Համար մէկ։

Ի հօրէ լուսոյ։

ՍԿԶԲԱնէ էր բանն. և բանն էր առ աստուած և աստուած էր բանն։ Նա էր ՚ի սկզբանէ առ աստուած։ Ամենայն ինչ նովաւ եղև և առանց նորա եղև և ոչ ինչ որ ինչ եղեն։ Նովաւ կեանք էր. և կեանքն էր լոյս մարդկան։ Եւ լոյսն ՚ի խաւարի անդ լուսաւորէր. և խաւարն նմա ոչ եղև հասու։ Եղև այր մի առաքեալ յԱյ՝ անուն նմա յովհաննէս։ Սա եկն ՚ի վկայութի զի վկայեսցէ վս լուսոյն. զի ամենեքին հաւատասցեն նովաւ։ Ո՛չ էր նա լոյսն այլ զի վկայեսցէ վասն լուսոյն։ Էր լոյսն ճշմարիտ որ լու-

լթ

սաւորէ զամենայն մարդ որ գալոց է յաշխարհ։ Յաշխարհի էր. և աշխարհս նովաւ եղև. և աշխարհս զնա ո՛չ ծանեաւ։ Յիւրսն եկն և իւրքն զնա ո՛չ ընկալան։ Իսկ որք ընկալանն զնա՝ ետ նոցա իշխանութի որ դիս այ լինել. որոց հաւատասցեն յանուն նորա. Ոյք ո՛չ յարենէ. և ոչ ՚ի կամաց մարմնոյ և ոչ ՚ի կամաց առն այլ յԱյ ծնան։ Եւ Բանն ՄԱՐՄԻՆ եղև և բնակեցաւ ՚ի մեզ։ Եւ տեսաք զփառս նորա՝ զփառս իբրև՝ զմիածնի առ ՚ի հօրէ լի շնորհօք և ճշմարտութեամբ։

Սրկ. ՅՍ խաչեցաւ աղաչեմս։

Բ.Հ. Պատգամանեաւ զմեղս քո։

Սրկ. Օրհնեցէք զՏէր յամէ"։

Իւր. քահանայն խաչակնքեսցէ զժողովուրդն և ասասցէ բարձր։

Օրհնեալ եղերուք ՚ի շնորհ

Խ

Եւ դպիրքն ասասցեն.

Ի Տէր պարծեսցի անձն իմ:

Եւ ընդ սաղմոսն դպրաց՝ բաշխեսցի նշխարս. Եւ յաճախ արտմանն Քահանայն դարձցի յարեւելս. Եւ երկրպագեսցէ առաջի սրբոյ սեղանոյն երիցս եւ ասասցէ.

ՏՐ յն ԱԾ ողորմեա՛ ինձ:

Եւ մտեալ յաւանդատունն մերկասցի՝ ի զգեստուցն. Եւ երթիցէ խաղաղութեամբ.

Յիշատակարան Գործոյս.

Ի Վախճանի ԱԾային պատարագամատոյց Թբ Տետրակիս այսորիկ՝ մատուսցուք Ամենակարողին ԱԾյ փառս եւ գոհութիւնս.

Որ ետ մեզ նուաստ ծառայիցս իւրոյ՝ տպել եւ ի կատար հասուցանել զսուրբ Գիրքս զայս, որ կոչի Խորհրդատետր:

Որում ի ձեռն սրբազան Քահանայից՝ ԱԾայինն կատարի խորհուրդ:

Ի պատրիարգութեան Սրբոյ Երուսաղեմայ եւ Կոստանդնուպօլսոյ Տեառն Գրիգորի եւ Տեառն Յակոբայ Արդիւնարար Բանիբուն եւ ԱԾաբան Վարդապետաց:

Արդ՝ աղաչեմք զհոգեւոր եւ զսրբազան հարսդ մեր. զի ի ստանալն եւ ի վայելելն զսա; Յիշեսջիք զհանգուցեալ ծնօղսն իմ ի ՔՍ զմահտեսի Սարգիսն. եւ զմայրն իմ զՀռիփսիմէն. եւզեղբայրն իմ զՊետրոսն, եւզայլսն ամ:

Վերջապէս յիշեսջիք եւզմատակարար գործոյս զանպիտան ծառայս ձեր զՍարտիրոս դպիրս:

Նմին եւ զորդեակն իմ զշարօղ եւ զյօրինօղ գրոցս եւ է զտպօղ սորին զտիրացու Մերոբէն:

Վ. Ե Ր Գ.

ՊԵՏԱԿԱՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆ
Гос. Библиотека
ՀԱՍՌ-ի ССР
им. А. Мясникяна
Ա. ՄՅԱՍՆԻԿՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ